

antage Hr. Høyers foreliggende Tilbud, idet man dog kun kunde love ham efter de da befundne Omstændigheder at ville anbefale et Andragende fra ham om den fornødne Byggedispenstation, naar et saadant Andragende blev indgivet.

<sup>55/81</sup>. Fra det i forrige Møde nedsatte Udvalg afslagdes Betretning om, hvad der var passeret paa den i Gaar afholdte Generalforsamling af Aktionærer i Aarhus—Nyomgaard-Jernbaneselskab.

<sup>67/81</sup>. Fra Aarhus Kjøbstads Skifteret forelaa en Skrivelse af 16de ds., hvori Byraadet anmodes om at overtage Bestyrelsen og Uddelingen af et af nu afdøde fhv. Institutbestyrerinde Petrea Schmidt ved Testamente oprettet Legat for Lærerinder, benævnet „Petrea Schmidts Lærerinde-Legat“, til hvilket der ved Opgjørelse af Testatrices Dødsbo er udlagt en Kapital af 4357 Kr. 11 Øre, bestaaende af 21 Stkr. kgl. Statsobligationer af paalydende Værdi 4400 Kr. med vedhængende Renter 20 Kr. samt i rede Penge 3 Kr. 11 Øre. Fundats for Legatet, som til Dels er udarbejdet under Medvirkning af Legatudvalget, samt den derpaa erhvervede kgl. Stadsfæstelse medfulgte Skifterettens Skrivelse.

Byraadet besluttede at modtage dette Legat til fremtidig Bestyrelse og Uddeling og anmodede Legatudvalget om at varetage det fornødne i saa Henseende.

Fundatsen og Stadsfæstelsen ere optagne i Tillægget.

— Til Skuemeester ved frivillige Svendeproeber i Skrædderhaandværket valgtes Skræddermester Bendixen.

## Mødet den 24. Marts.

— I Borgmesterens Sygdomsforfald indtoges Forældet af Kammerraad Esmann.

— De i Anledning af Valglisterne til Folketinget og Landstinget for 18<sup>81/82</sup> indkomne Klager blevne afgjorte.

— Formanden meddelte, at han fra Aarhus Kommandantskab havde modtaget følgende Skrivelse af 22de dennes til Byraadet, saalydende:

„Under Gaars Dato har Generalkommandoen tilstrevet Kommandantskabet, at Krigsministeriet under 18de ds. har resolveret som følger:

„„Ministeriet har i Henshold til § 8 af Lov af 25de Juli f. A. om Tillæg til Lov om Hærens Ordning af 6te

Juli 1867, samt med Hans Majestæt Kongens allerhøjeste Villigelse bestemt, at 3die Feltartilleriafdeling med et Detachement af Trænaafdelingen bestaaende af:

- 1 Sergent,
- 4 Trænsoldater og
- 4 Heste,

i den første Halvdel af April Maaned d. A. midlertidig skal forlægges til Aarhus for der at indkvarteres efter Reglerne i Forordningen af 15. November 1816 med tilhørende senere Bestemmelser. Afdelingen skal medføre til Aarhus, foruden den tjenstgjørende Styrke af Officerer, Underofficerer, Mandskab og Heste, endvidere:

#### **For hvert Liniebatteri:**

- 8 Feltkanoner af Model 1876 med Tilbehør,
- 8 Ammunitionsvogne,
- 3 Batterivogne, Skudforraad, Betjeningsstøj, Hestetøj, Redskaber m. m.

#### **For Detachementet af Trænaafdelingen:**

- 2 Trænvogne med Seletøj.

#### **For Afdelingen i det hele:**

- 1, samtlige de den tildelte Overmunderingsfager, Lædertøj, jorter, Armaturgjenstande og Inventariefager;
- 2, fornødent Dvælsesmateriel og løs Ammunition."

Hvilket herved meddeles Aarhus Byraad til Efterretning, for at foreløbige Forberedelser kunne træffes med Hensyn til Afdelingens Indkvartering."

Blev overgivet til videre Foranstaltning af Indkvarteringskommissionen. (Sfr. Sagen Nr. 298/80 senest i Mødet den 10de dennes).

I Forbindelse med foranstaaende meddeltes derhos, at 2den Generalkommandointendantur under D. D. har tilskrevet Byraadet saaledes:

„Krigsministeriet har under 21. dennes tilskrevet Forplejningskorpsen saaledes:

„I Følge Krigsministeriets derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har Hs. Maj. Kongen under 18. ds. allerhøjest resolveret, at den i § 8 af Lov af 25. Juli f. A. om Tillæg til Lov om Hærens Ordning af 6. Juli 1867 omhandlede Feltartilleriafdeling samt et Detachement af Træn-

afdelingen i den første Halvdel af April Maaned skulle forlægges til Aarhus for der at indkvarteres efter Reglerne i Forordningen af 15. November 1816 med tilhørende senere Bestemmelser.

Den Styrke af Mandskab og Heste, hvormed de nævnte Afdelinger kunne paaregnes at ville afgaa til bemeldte Garnisonssted, vil udgjøre:

### Ved 3die Artilleriaafdeling:

12 Officerer, 3 Stabssergenter, 4 Oversergenter, 7 Sergenter, 6 Korporaler, 13 Underkorporaler, 18 Konstabler, 27 Trænfkonstabler, 1 Trompeter af 1. Klasse, 3 Trompetere af 2. Klasse, 2 Trompetere af 3. Klasse, 1 Mechaniker, 1 Sadelmager, 1 Beslagsmed, 2 Hestepassere.

### Ved Detachementet af Trænaafdelingen:

1 Sergent, 4 Trænsoldater.

Af dette Personale af Underklasserne ere følgende gifte:

2 Stabssergenter, 2 à 3 Oversergenter, 2 à 3 Sergenter, 1 Trompeter af 1. Klasse, 1 Trompeter af 2. Klasse, 1 Sadelmager, 1 Beslagsmed og muligvis 1 Mechaniker.

Senere vil der kunne paaregnes ansat ved Artilleriaafdelingen: 1 Læge, 1 Dyrlæge og Personale af Forplejningskorpset.

Den Styrke af Heste, hvormed de toende nævnte Afdelinger ville afgaa, udgjør ialt 7 Officersheste og 91 Stamheste.

Ved herom at meddele Forplejningskorpset Underretning skal Ministeriet anmode Korpset om at træffe Foranstaltning til Tilvejebringelsen af de for den ovennævnte forøgede Indkvartering i Aarhus fornødne Lokalteter m. v."

Ved at meddele foranstaaende anmoder Generalkommandointendanturen det ærede Byraad om inarest muligt at træffe Foranstaltning til Forholdenes Ordning."

Endelig skal det bemærkes, at Byraadet under 28de f. M. fra Amtet modtog en Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 22de næstforud, der indeholdt Meddelelse om samme Gjenstand.

<sup>217/80.</sup> I Genhold til den i forrige Møde fremsatte Opfordring forelagde vedkommende Udvalg Forslag til en Skrivelse til Amtet angaaende en ny Ordning af Kommunens Jordmodervæsen.

Man vedtog at henholde sig til det foreliggende Udkaſt, hvor-  
eſter Amtet under 25de dennes blev tilſkrevet ſaa lydende:

„Efter at Byraadet under 18. December f. A. i Henhold  
til en Indſtilling derom fra Fattigudvalget, havde andraget om,  
at den herværende Diſtriktsjordemoder paa Grund af Alder  
maatte tilbeles Afſked og en anden anſættes i hendes Sted, kom  
Sagen tilbage til Byraadet med de af Stiftamtet indhentede  
Erklæringer fra Stadslægen og Fyſikus og med Stiftamtets  
Opfordring under 14. Januar d. A. til at erklære ſig over det  
ſaaledes fremkomne. Byraadet har i den Anledning ladet Sagen  
behandle af et Udvalg og har underkaſtet den gjentagne For-  
handlinger.

Under de Forhandlinger, ſom ſaaledes i Byraadet be-  
angaaende ere førte, har det været under Overvejelse, om det  
maatte anſes retteſt at bibeholde Diſtriktsjordemoder-Inſtitutionen,  
eller om det ikke hellere maatte foretrækkes at ordne Jordemoder-  
væſenet for de mindre bemidlede Klaſſers Bedkommende ſaa-  
ledes, at der ikke længere anſættes Diſtriktsjordemødre, men at  
der ved private Overenſkomſter ſøgtes Afford med de privat  
praktiſerende Jordemødre om Betjening af de Fattige for en  
Betaling, ſom i ſaa Fald direkte ſkulde udbetales af Kommunens  
Kaſſe. Af forſkjellige Grunde og ſærlig af Henſyn til de i den  
beſtaaende Lovgivning foreſkrevne Regler har Byraadet imidlertid  
ikke anſet ſig berettiget til at fravige Diſtriktsjordemoder-Inſtitu-  
tion; men ſamtidig dermed har ogſaa den Anſkuelse gjort ſig  
gjældende, at naar der virkelig, ſom i Lovgivningen forudſat  
ſom Kommunens uafviſelige Pligt, ſkulde fikſes de mindre be-  
midlede Klaſſer en Betjening for den foreſkrevne lave tægt-  
mæſſige Betaling, vilde én Diſtriktsjordemoder ikke kunne fyldeſt-  
gjøre Behovet, men at der efter Byens Udſtrækning og Størrelſe  
paſſende fremtidig kunde være 3, fordelte én med Forpligtelſe  
til at bo i Byens nordre Del, én med Forpligtelſe til at bo  
inde i Hjærtet af Byen og endelig én i den ny indlemmede  
Del, paa Frederiksbjerg. Dog burde det formentlig gøres dem  
alle tre til Pligt, uanſet hvor de boede, at betjene de fødende  
ogſaa i de andre Dele af Byen.

Den, der ſkulde bo i den nordre Del af Byen, burde  
eſter Byraadets Anſkuelse ikke bo ſydligere end det Punkt, hvor  
Gaderne Paradisgade, Nørregade og Bejen bag om Byen ſtøde

sammen; den, der skulde bo i Byens Centrum, paa Nagade, Fissergade eller de nærmeste Gader deromkring; og den, der skulde bo paa Frederiksberg, indenfor det Komplex af Huse, der begrænses af M. B. Bruunsgade, Banegaardsvejen fra Bruunsgade til Frederiksalles, Frederiksalles fra Banegaardsvejen til Vejen forbi Arbejderboligerne, denne herfra og til Baldemarsgade og Baldemarsgaden herfra og til hvor Jernbanens Terræn naaer.

Naar Kommunen imidlertid saaledes bringer pekuniære Offre for at faa en efter Forholdene formentlig tilfredsstillende Ordning frem, tør det paa den anden Side forventes, at der heller ikke stilles større Forbringinger til Byen i saa Henseende end høist fornødent. Saavidt Byraadet af de forestkrevne Regler ser, vilde disse tre Bestillinger kunne lønnes, den ene med fuld Distriktsjordemødre Lønning og Emolumenter, og de to andre med en ringere Lønning som Reserveredistriktsjordemødre. Byraadet har imidlertid anset det rettest, om de alle tre fik lige Vederlag, og har efter samtlige her paa Stedet værende Forhold anset en særlig Løn af 200 Kr. til hver for passende, saaledes at der derunder indbefattes baade Løn, Godtgjørelse for Brændsel, Græsning af en Ko og Huslejhjælp, og uden at der ved Siden deraf gives Jordemødrene nogen tilfiktet Udgang til Alderstillæg. Foruden de tre Lønninger, hver paa 200 Kr., vilde Kommunen altsaa kun have at udrede en Betaling af 2 Kr. for hver Forretning, den offentlige ansatte Jordemoder foretager hos Familier, der nyde Understøttelse af Fattigvæsenet, og den i Reglement af 21. November 1810 § 18 hjemlede Udgift til Medskaber, der ansees fornødne til Jordemødrenes Bestilling.

Byraadet tillader sig at indstille disse Regler til fornøden højere Approbation, idet man dog formener, at det vilde være saare ønskeligt, om man, forinden Ordningen endelig blev slaaet fast, først fik Erfaring for, at den i alle Retninger svarede til Forventningerne. Det forventes derfor, at Stiftamtet vil tillade, at de tre Jordemødre, som nu ansættes, konstitueres i de første to eller tre Aar, for at det da forinden Udløbet af dette Tidsrum kan komme under fornyet Overvejelse, hvorledes Sagen endelig skal ordnes.

Til den afgaaende Jordemoder, Madame Woel, har Byraadet fastsat en Pension af 150 Kr. aarlig.

De under 14de Januar d. A. fremsendte Bilag tilbage-  
sendes hermed."

(Se Mødet den 14de Juli).

<sup>24</sup>/<sub>81</sub>. Fra det den 10de f. M. nedsatte Udvalg til Drøftelse af Brandkommissionens Forslag til Forandring i Brandvedtægtens § 3 forelaa Indstilling, der undergaves Behandling, men derefter udsattes til næste Møde.

<sup>33</sup>/<sub>81</sub>. Efter at have behandlet de Bemærkninger til Havne-  
kassens Regnskab for 1880, der forelaa fra det i Mødet den 24de f. M. nedsatte kritiske Udvalg, blev Regnskabet forsynet med de sæd-  
vanlige Paategninger, hvorefter samme vil være at indsende til Inden-  
rigsministeriet.

<sup>69</sup>/<sub>81</sub>. Efter Indstilling af Gasværksudvalget vedtog Byraadet at lade en ny 7" Gasledning lægge direkte fra Værket til Lille Torv uden Sidegrene, for derved at opnaa fra Værket at kunne regulere Gastrykket lige ind til Hjærtet af Byen og paa denne Maade skaffe Torvene, Bøstergade og de omliggende Bydele en bedre Belysning end hidtil. Den anslaaede Udgift 7270 Kr. formener Udvalget vil kunne afholdes af Gasværkets Overskud for i Aar.

<sup>70</sup>/<sub>81</sub>. Da Ejerne af Jordstykket Matr.-Nr. 125 c. af By-  
grunden fra Marselisborg, de Herrer N. og G. Malling, havde  
begjært Byraadets Resolution for, hvorvidt de vare pligtige til at  
betale Grundskat af dette Jordstykke, — der i Aaret 1876 blev fra-  
taget Ejendommen Matr.-Nr. 125 med en Bredde af 6 Alen for at  
udvide den her ved Matrikuleringen i 1874 udlagte 14 Alens Vej  
til 20 Alens Bredde, men for hvilket Indenrigsministeriet ikke har  
villet indrømme Afgang i Hartkornet, forinden samme er blevet over-  
taget af Kommunen som offentlig Vej, til hvilket der efter Bejud-  
valgets derom foreliggende Erklæring ikke for Tiden fandtes An-  
ledning, — besluttede man at svare, at den begjærte Fritagelse ikke  
kunde indrømmes.

<sup>72</sup>/<sub>81</sub>. Et af Kunstfyrværker J. W. Kræfting indgivet An-  
dragende om Tilladelse til at afholde Abonnements-Fyrværkerier i „Ris  
Skov" kunde Byraadet ikke bevilge, men maatte i Overensstemmelse  
med Skovudvalgets derover afgivne Betænkning have ham henvist til  
hver enkelt Gang at indhente Skovudvalgets særlige Tilladelse dertil.

<sup>85</sup>/<sub>81</sub>. Der fremlagdes en Skrivelse af 17de dennes fra Over-  
ligningskommissionen, hvori der meddeles Beretning om de af den  
paa Grund af indgivne Klager i Skatteligningen for indværende Aar  
foretagne Nedsættelser.

Da Byraadet heraf erfarede, at Dampstøvsfærerne M. Schmidt og H. Larsen aldeles vare blevne fritagne for at udrede Skat til Kommunen, besluttede man at tilskrive Overligningskommissionen med Forespørgsel om, paa hvilke Grunde sammes Kjendelse i saa Henseende hvilede. (Se næste Møde).

## Mødet den 31. Marts.

— I Stedet for den ved Døden afgangne Røretmager Frederiksen valgtes Røretmager Chr. Hansen til Skuemeester ved frivillige Svendep prøver i Røretmagerhaandværket.

<sup>130</sup>/<sub>80</sub>. Fra Amtet var fremsendt en Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 19de ds., hvormed var modtaget den fgl. Stadfæstelse paa Fundatsen for „Kjøbmand Jens Jensen Schmidts Legat“. (Se Mødet den 21. Oktober f. A.)

Loges til Efterretning.

Fundatsen og Stadfæstelsen ere optagne i Tillægget.

<sup>312</sup>/<sub>80</sub>. Da Bygningskommissionen havde indberettet, at den forgjæves havde tilbudt Marfhandiser S. Mikkelsen en til en Pris af 10 à 11 Kr. pr. □. Men Grund svarende Godtgjørelse for Indrykkelsen af den i Mødet den 9de Decbr. f. A. omhandlede Gaad paa Ejendommen Matr.-Nr. 152 til Fiskergydes Udvidelse, besluttede man at lade denne Sag bero.

<sup>24</sup>/<sub>81</sub>. Det af vedf. Udvalg i forrige Møde fremsatte Forslag til Forandring i Brandvedtægtens § 3 blev efter paany at være drøftet, vedtaget af Byraadet. (Se Mødet den 28de April.)

<sup>73</sup>/<sub>81</sub>. I Genhold til Meddelelse fra Politimesteren om, at Politibetjent af 2den Lønningsklasse i den herværende Politistyrke Christian Hansen er bleven ansat som Politibetjent i Hølstebro, vedtog man at opslaa den derved ledig blevene Politibetjentpost som vakant. (Se Mødet den 11te August.)

<sup>74</sup>/<sub>81</sub>. Efter Indstilling af 8de Regiment og derover af Gasværksudvalget afgiven Erklæring besluttede man i Betragtning af de oplyste Omstændigheder at approbere, at Gasforbruget i Fodfolkestablisementet i forrige Aar er overskredet med 19,882 Kubikfod, men derhos at lade anbringe en Gasregulator paa Kaserne, hvilken Foranstaltning efter andet Steds fra indhentet Erfaring formenes at være praktisk og besparende.